

ANTON PAVLOVIČ ČEHOV
IDILA

Moj ujec je krasen, čudovit človek! — mi je pogosto govoril Griša, siromašen bratranec in edini dedič kapetana Nasečkina. — Z vso svojo dušo ga imam rad... Golobček, stopiva k njemu! Drago mu bo!

In ko je govoril o svojem dragem uju, so se Griši oči zmožile. Vendar mu je treba priznati, da ga teh dobrih solz ni bilo sram in da je jokal javno. Na njegove prošnje nisem ostal gluhih in čez teden dni sem odšel h kapetanu. Ko sem stopil v predstavnostni svetel svetel salon, sem videl ganljivo sliko. V velikem naslanjaču sredi salona je sedel ostareli, zelo suh kapetan in srebni čaj. Pred njim se je Griša nasmil tako, da je na eno klenko kleknil in mu z žlico ganljivo mešal čaj.

Okoli temnopoltega starčevega vratu se je ovijala lepa ročica Grišine zaročenke... Uboga bratranec in zaročenka sta se pričela med seboj o tem, kdo bo prej poljubil uja, in s svojimi poljubi uju nista stala.

— Sedaj pa se vidva poljubita, dediča moja! — jima je ljubeznivo prigovarjal Nasečkin in pri tem od sreče porinkaval.

Med temi tremi bitji je obstajala najbolj zavidanja vredna vez. Jaz, ki sem grob človek, sem bil ves prepadel od sreče in zavisti, ko sem jih gledal.

— Da, gospod moj! — je govoril Nasečkin. — Lahko rečem, da sem se našel! Ko bi bog dal vsakomur toliko! Kakšno sem le jesetrov pojedel! Zelo, zelo veliko! Da vam za primer navedem, je jesetre, ki smo jih pojedli v Skupinu... Hm! Se sedaj se mi slane čedijo...

— Povejte, povejte! — reče zaročenka.

— Prišel sem ti v Skupin s svojimi tisočaki in kar... hm... kar k Rikovu... H gospodu Rikovu. Eh, kakeš človek je to! Zlat gospod! Fin gospod! Sprejel me je kot brata, kot sorodnika... Človek bi bil pomislil, čemu mu je to treba... Toda on je bil z menoj kot z ožjim sorodnikom! Bog z njim! Ponudil mi je kave. Po kavi za kuskus... In miži pa jedi in pijanje na pretek... Jesetri pa od začeta do konca... Pa morski raki, ajvar. Prava restavracija!

Stopil sem v salon in prekinil Nasečkino. To je bilo vprav onega dne, ko so v Moskvi dobili prvo telegrafsko poročilo, da je skupinska banka propadla.

— Uživam v otroških! — mi je rekel Nasečkin, potem ko me je pozdravil in se nato ponovno obrnil k otroščini, ki se je hvalisavim glasom nadaljeval: — Poleg tega je bila tu le plemenita družba... Visoki uradniki, visoka duhovščina... Skofje, diakoni... Po vsakem kozarčku si bil deležen novega blagoslova... On je bil ves v odlikovanjih... Niti general bi se z njim ne mogel kosati... In ko smo eno brdo pospravili, so prinesli drugo... In spet smo vse pojedli... Nato juha iz jesetrove mesa... Fazani...

— Na vašem mestu bi se mi od teh vaših jesetrov kotalo in postalo bi mi slabo. Vi se pa še hvalite... — sem rekel. — Ali vam je pri Rikovu šlo veliko pozluz?

— Zakaj bi šlo pozluz?

— Kako zakaj? Kaj ni ban-

Kitajci hočejo v enem desetletju nadoknaditi stoletja. Na sliki terasasto urejeno polje v Kvangsiu v južni Kitajski, ki so ga kitajski kmetje sudarniško uredili. Sedaj je Kitajcev 600 milijonov in jim zemlje primanjkuje. Kaj pa potem, ko jih bo ena milijarda?

KAJ SE BO ZGODILO ČEZ ŠEST MESECEV?
BITKA ZA BERLIN

Od 3,3 milijona prebivalcev, jih 2,2 milijona živi v zapadnem delu mesta. Razen carinskega pregleda je med obema deloma prehod prost; za prehod iz vzhodnega Berlina v Vzh. Nemčijo in obratno pa je potrebna propustnica.

Ko so sovjetske čete 2. maja dokončno osvobodile mesto, Berlin ni bil dejansko mnogo več od zemljepisne točke: tri četrtine mesta je bilo porušeno, porušeni so bili tudi 128 mostov od skupnih 150, umazani in lačni prebivalci so preplašeni prihajali iz zaklonišč in kleti, izpod kupov kamenja in pepela.

Edini komandant berlinskih ostankov je bil prva dva meseca generalni polkovnik Berarin. Sele v začetku julija so v mesto prišli zapadni razvojniki in prevzeli oblast v svojih sektorjih, na osnovi prejšnjih dogovorov. Tako je v mestu začela poslovati četverna komandatura. Od 17. julija do 2. avgusta 1945 se je v bližini Berlina, v Potsdamu vršila konferenca svetlih. Potem je Berlin dalje živel kot zemljepisna, ne pa kot politična točka.

To vlogo je prenehal igrati pred desetimi leti, 23. junija 1948. Rusi so zaprli ceste, železnice in vodne zveze med Berlinom in zapadnim delom Nemčije. Začela se je blokada. Sovjetski general je 1. junija zapustil trojico zapadnih generalov iz komandature, v jesi pa je prenehal zasedati skupna nemška mestna predstavništva. Treh zapadnih sektorjev in sovjetskega sektorja Berlina. Razdelitev mesta je postala dokončna.

Ločeni od naravnega zaledja so prebivalci zapadnega dela mesta živeli 322 dni kot politični Robinsoni na pustem otoku. Edina zveza z zunanjim svetom je bil zračni most letal, ki so v nepretrgi vrsti dobavljali hrano, gorivo in surovine. To je trajalo do 12. maja 1949. Toda tudi kadar je bila blokada dokončno ukinjena, so ostale pretrgane politične in telefonske zveze, in oba dela mesta sta se začela razvijati vsak zase kot prednji položaj in propagandno izloženo okno blokad, kateremu sta pripadala.

Tako je ostalo do danes.

Preteklosti in sedanjosti Berlina ni moč ločiti od preteklosti in sedanjosti Nemčije. Pri tem pa je razvoj Berlina zastajal: valutna reforma, ki so jo v zapadnih področjih Nemčije izvedli 20. junija 1948, je bila izvedena v zapadnih sektorjih razdeljenega mesta šele 20. marca 1949. Proglasitev zvezne nemške republike se je izvršila 23. maja 1949, 5. maja 1955 pa je dobila tudi suverenost in pravico, da se oboroži. Zapadni Berlin pa je ostal še nadalje pod zasedbo treh zapadnih velesil.

Vzhodni del mesta je postal sedež vlade Demokratične republike Nemčije, ki je s časom prav tako dobila suverenost in oborožitev; toda tudi vzhodni del mesta ima poseben položaj: vrhovnost DRN se ne razteza tudi na ta del mesta in je odločena o zaključitvi ustreznega sporazuma.

Danes je Berlin simbol nemške razdelitve in barometra za odnose med vzhodnim in zapadnim delom dežele in njunimi zavezniki. Na 894 kv. km živi okoli 3,3 milijona ljudi — 2,2 milijona v zapadnih sektorjih, ostalo na vzhodu. Uprava je razdeljena: vsak del mesta ima svoje varnostno, pošto, energetsko, centralno, vodovodno, tramvaj, toda po koncu blokade je prehod iz enega dela mesta v drugi del postal prost. Vrhovni samostojni pregled. Zapadni del mesta je politično vezan na Zapadno Nemčijo, z izjemo, da prebivalci nimajo vojaške obveznosti in ne volijo poslancev v zvezni parlament. Zemljepisno je od matične dežele oddaljen 130 km; vanj je moč priti ali po zraku (po treh zračnih koridorih), po cesti skozi tri dopustne prehode ali z železnico (8 potniških vlakov na dan) ali po vodnih kanalih. Prehod iz Vzhodne Nemčije v sovjetski sektor Berlina ali obratno je mogoče samo s propustnico ali z vizumom, če gre za tužca.

Vzrok sedanji živčni vojni okrog Berlina je namena sovjetske oblasti, da vsa pooblastila, ki jih ima v Berlinu, prepusti organom DR Nemčije, če bi Zapad v roku šestih mesecev ne pristal na to, da bi Berlin ostal demilitarizirano svobodno mesto z lastno upravo. To pomeni, da bo moral Zapad, če ne, da bi prišlo do ponovne blokade Berlina, ali sprejeti sovjetski predlog ali se pogajati z vzhodnonemškimi oblastmi.

V prvi fazi razprave je bilo mnogo nasprotujočih si izjav, da zapadne sile nimajo pravice ostati v Berlinu, ker so z vzpostavljanjem militarni v Zapadni Nemčiji kršile poudarjene sporazume, in ker je epu prenosu suverenosti na DR Nemčijo ves Berlin prešel pod njeno oblast; druga stran pa je zatrjevala, da ima pravico ostati v Berlinu, ker ga je dobila z dogovori, ki so bili podpisani pred potpisanim sporazumom.

„Zapadni zavezniki morajo iz Berlina“ — je zahteval 11. nov. podpredsednik vzhodnonemške vlade Hans Loh; — „oni niso izvedli uredbe o demokratizaciji, denacionalizaciji in demilitarizaciji Nemčije.“ „Zapadne sile nimajo nikakršne pravne osnove, da bi ostale v Berlinu“ — je potrdil tudi nek predstavniki sovjetskega poslanstva. „Če gospodje žele potovati v Berlin, morajo imeti dovoljenje vlade DR Nemčije“ — je dejal Walter Ulbricht 25. novembra v intervjuju za londonski „Daily Mail“, a isti večer je nek predstavniki sovjetskega poslanstva izjavil, da sprejeto pooblastilo na DR Nemčijo še ni dozorlo.

Z notami od 27. novembra 1. zapadnim silam je ZSSR odprla novo poglavje v živčni vojni. Zdi se, da so navadno nemški vzhodnem in zapadnem Berlinu bili enako presenečeni, ko so zvedeli, da so zapadne sile dobile šestmesečni rok za izpraznitve mesta. Na Vzhodu pa so se hitro znašli; pri tem ne gre za njihovo bodočnost, na Zapadu pa so priznali, da je ZSSR odšla korak dalje in zdi se, da ji to še ne zadošča. Zaključek Zapada se je gla-

PO PRVI LETOŠNJI PREMIERI SNG V TRSTU
Dino Dardi: «Zločin in kazen»
(Po istoimenskem romanu Dostojevskega)

Stara grška pripovedka pravi, da sta se ob olimpijskih igrah udeležila neke predstave v gledališču tudi dva morilca, ki sta spotoma v Korintu ubila in oropala pevca Ilika. Tudi ta je bil namenjen s pesmijo tekmovali pri igrah. Igra ju je tako pretresla, da sta se takoj po njej predala oblastem in priznala svoje hudodelstvo.

Kadar občinstvo v dvorani zastane dih — pa ni treba, da so med njimi Ilikovi morilci — tedaj lahko zanesljivo sodimo, da je igra uspešna. Za igro, ki jo je SNG pripravilo za prvo premiero letošnje sezone, pa je izraz močnejše anskromen. S tako močjo je ansambel našega gledališča zgradil gledalce, da se pač nihče, če hoče odkrito priznati, ni mogel odtegniti tej magični sili, ki se ob močnem podajanju ustvari med umetnikom in poslušalcem. Ne smemo pa si domišljati, da slovensko občinstvo v Trstu ni že razpajeno, kar zadeva gledališko umetnost. Se kar precej je razvijalo in ta razvojnost, ali če naj jo raje imenujemo izostritev umetniškega okusa, je pretežno sad delovanja pravega gledališča. Saj to občinstvo hodi k njemu v lože še dobrih deset let, z njim je raslo, se ob njem borilo in ob njem se nenehno vzpenja v pravo vrednotno odrsko umetnost.

Posebno razveseljivo pa je dejstvo, da je igra, s katero SNG uaja letošnjo sezono, zrasla na tržaških tleh. Njen idejni oče je sicer F. M. Dostojevski, a umetniški oblikovalec Tržčan Dino Dardi. Ta

poklicni dramaturg je idejo Dostojevskega o zločinu in kazni v globino pregrnetel in vendar je ostala sred zmes, vsa dostojevska. Povzelo se mu je, da je v velikanski, grobo, silanega dela, kakršno postavil pred nas to, kar naj res bo kazen po zločinu. Zraven je ohranil in še dal poudarka tisti idejnosti, ki je tako značilna za Dostojevskega sploh in za njegovo delo Zločin in kazen posebej. Da to ni bilo lahko delo, si moremo misliti, če se spomnimo romana. Da se doslej kaj takega še nikomur ni tako uspešno posrečilo kakor Dino Dardiju, nam pričajo številni poskusi, ki so se jih že lotili razni dramaturgi, a so se v reki pisateljevih misli bolj utapljali, kakor plaval skozi. V italijanski publicisti je primer take obdelave, kakršno je izvršil Dino Dardi, vzbudil posebno zanimanje, naravnost pravo radovednost. Brez nepietnosti do velikega ruskega misleca 19. stoletja je izluščil iz njegovega dela osnovno misel in jo odzrkajo življenja zmerno postavil vso novo pred nas. S klenim lastnim besedilom je preli Dostojevskega v odzvrk govorice, dal dejanju napet vzpon, ki nezdružno raste pred gledalcem.

Dardijeva dramaturgija Zločina in kazni kot svojo literarno delo zasluži vso pozornost in se bo gotovo še marksijske obravnavale.

Tu nas predese zanimajo tisti, ki so dali življenje tej uspehi zamisli prenosa na oder umetnine Dostojevskega. Naj ob tej priložnosti naredim nekaj misli ne kot kritik, pač pa bolj kot glas iz občinstva.

Kadar SNG pripravi kakšno izredno delo, tedaj zmerom najdemo na gledališkem listu ime režiserja Jožeta Babiča. Brez dvoma bi težko našli režiserja, ki bi bil tako dozor veliki slogi režije Zločina in kazni, kakor je bil ravno Babič. Z nekaj časa sem smo vajeni, da so nekako njegova specialiteta prav igre, ki rastejo v tako ostrim vzponu, kakršni je bil njegov Zločin in kazen. Režija take igre pa zahteva pravega umetnika, kajti ravno pri takih igrah in ravno zaradi tega, skoraj nujno, da se vsi igrači v celoti usmilijo: zruši, če igre ni zgradil tanko čuti mojster.

In tak mojster Babič tudi je: z letošnjo premiero je to v polni meri še ponovno dokazal.

Največja težava umetniškega oblikovanja zamisli o pogubljenu in odrešenju je slove na ramah Miha Balohe kot Razkolnikova. Njegova igra niti za trenutek ni omahnila, niti za trenutek se ni izpod nevretenega Razkolnikova prikazal Balohe. Njegova pot gre za navzgor, od igre do igre, in to pot je šla celo od premiere do repize. Posebno odprani so bili prizori od prvega srečanja s preiskovalnim sodnikom, od razgovora s Sonjo in ob končni skušenosti. Balohe nas je navadil, da z zapovedjo zanesljivega utika pred igro beremo njegovo ime na gledališkem listku, pa naj bo igra take ali drugačne vrste.

Redni obiskovalce gledališča bo v Radu Nakrstu takoj začutil dovršenega mojstra. Prav takega smo imeli pred seboj v vlogi Porfirija Petroviča. Ustvaril je lik preiskovalnega sodnika, iz katerega prave prav tista lisjaka prekonjenost, ki je kmalu po izidu romana Zločin in kazen tako zanimala psihologe in poklicne preiskovalne organe. S svojim Porfirijem je Dostojevski izdelal doslej najdostojnejši lik policijskega človeka, ob katerem so vsi močisti Sherlock Holmes, Arsene Lupin in tudi Maigret pravi priključki. Takega detektiva boljše vrste z nenehnim nasmeškom na ustih, z neusmiljeno pronicljivostjo nam je podal Nakrst. Tudi pri njem se nismo zavajali, da se sicer pred nami v igri ne kaže pravi Nakrst, čeprav smo ga takoj vajeni in čeprav nam kdaj prej njegove kretnje niso bile večje kot volji.

Joško Lukeš ima kot igralce to lastnost, da človeku ostane v spominu še potem, ko je igra že zdavnaj mimo. On se nekako zareže v gledalca. Kdo se ne spominja njegovih vlog iz Pesmi s ceste, Vročih krvi, Zakonske postelje in toliko drugih. V vlogi Marmeladova, izgubljenega človeka, ki se mu upira lastni jaz in se mu upira tudi kričevost, ki je priprala Razkolnikova do hudodelstva, je bil res velik. Ta ruski hlapec Jernej je začel pred nami v vsaj svoji zavzetosti in veseletosti, pod katero je toliko trpele človečnosti. Zlasti močan je bil v začetku, ačnan, obsevanje v pogovoru z Razkolnikovom je prešel v nekoliko prehitro tempo in mo za hip izgubil vtis, da je pisan. Sreča z ranjenjem je nekoliko predolga, kar pa gre seveda na vrnos tekte.

Velike zahteve je imela igra do vloge Sonje, ki jo je igrala Mira Sardočeva. Če imamo to pred očmi, potem mo-

Mira Sardočeva kot Sonja in Miha Balohe kot Razkolnikov v «Zločinu in kazni»

je bila pri repizi popolnoma kot pri premieri.

Svidrigajlova je igrala Stane Starešinič. Njegova figura se je primerno odražala v gnetenosti teh ponitih in raznih vlogah. Starešiničev Svidrigajlovič je bil prepleten. Tekat je tekel morda nekoliko prenaplo.

Pretrpetljivo grozotnost svojega junaka je dosegla Stanka Dročičeva. Če se nam zdelo morda pretirana, naj se zaveda, da Dročičeva vendar glumimo, mi blazno Katarino Ivanovno, Dročičeva je igrala, ki izpelje do pravega učinka tudi take la na ramah Miha Balohe kot Razkolnikova. Njegova igra niti za trenutek ni omahnila, niti za trenutek se ni izpod nevretenega Razkolnikova prikazal Balohe. Njegova pot gre za navzgor, od igre do igre, in to pot je šla celo od premiere do repize. Posebno odprani so bili prizori od prvega srečanja s preiskovalnim sodnikom, od razgovora s Sonjo in ob končni skušenosti. Balohe nas je navadil, da z zapovedjo zanesljivega utika pred igro beremo njegovo ime na gledališkem listku, pa naj bo igra take ali drugačne vrste.

Redni obiskovalce gledališča bo v Radu Nakrstu takoj začutil dovršenega mojstra. Prav takega smo imeli pred seboj v vlogi Porfirija Petroviča. Ustvaril je lik preiskovalnega sodnika, iz katerega prave prav tista lisjaka prekonjenost, ki je kmalu po izidu romana Zločin in kazen tako zanimala psihologe in poklicne preiskovalne organe. S svojim Porfirijem je Dostojevski izdelal doslej najdostojnejši lik policijskega človeka, ob katerem so vsi močisti Sherlock Holmes, Arsene Lupin in tudi Maigret pravi priključki. Takega detektiva boljše vrste z nenehnim nasmeškom na ustih, z neusmiljeno pronicljivostjo nam je podal Nakrst. Tudi pri njem se nismo zavajali, da se sicer pred nami v igri ne kaže pravi Nakrst, čeprav smo ga takoj vajeni in čeprav nam kdaj prej njegove kretnje niso bile večje kot volji.

Joško Lukeš ima kot igralce to lastnost, da človeku ostane v spominu še potem, ko je igra že zdavnaj mimo. On se nekako zareže v gledalca. Kdo se ne spominja njegovih vlog iz Pesmi s ceste, Vročih krvi, Zakonske postelje in toliko drugih. V vlogi Marmeladova, izgubljenega človeka, ki se mu upira lastni jaz in se mu upira tudi kričevost, ki je priprala Razkolnikova do hudodelstva, je bil res velik. Ta ruski hlapec Jernej je začel pred nami v vsaj svoji zavzetosti in veseletosti, pod katero je toliko trpele človečnosti. Zlasti močan je bil v začetku, ačnan, obsevanje v pogovoru z Razkolnikovom je prešel v nekoliko prehitro tempo in mo za hip izgubil vtis, da je pisan. Sreča z ranjenjem je nekoliko predolga, kar pa gre seveda na vrnos tekte.

Velike zahteve je imela igra do vloge Sonje, ki jo je igrala Mira Sardočeva. Če imamo to pred očmi, potem mo-

Fižolčki
Spisal in narisal Milko Bambič

HOROSKOP
ZA DANES.

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) — Ne dopustite, da bi se vas polastila nemirnost in ne reagirate z nasiljem.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) — Zaradi različnega stališča boste prišli zanesljivo navzkrižno s svojimi prijatelji.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) — Branite svoje dobro ime, toda pazite, da pri tem ne pretiravate.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) — S svojim zdržanjem boste rešili prijateljstvo, ki je bilo na tem, da usahne.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) — Zadeva gmozeča značaja vpliva negativno na vašo čustva.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) — Manjše skrbni finančne značaja. Na vidiku možnost potovanja.

TEHNIKA (od 23. 9. do 23. 10.) — Ne bodite trmast in ne lažite dlake v jajcu, ko gre za osebo, ki vam je pri srcu.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) — Položaj se boljše: ne zavrnite ponudbe za spravo.

STRELEZ (od 23. 11. do 20. 12.) — Imeli boste večje dovoljstvo od prijatelja, kot od čustvene pustolovščine.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) — Ne prepuščajte se navalu ljubosumja in skušajte biti raje optimisti.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) — Odkrili boste sami to, kar vam neki prijatelj ni hotel nikoli zaupati.

RIBE (od 20. 2. do 20. 3.) — Bodite pasivni in čakajte, da se stvari same uredijo.

«Kako sta končala uboga brata, ki nista znala bežati, pa ne vem.» — «Na smeti smo ju vrgli; te pa v vrtni kotli» se je spomnila gospa. «Joj, potem pa je tam njun grobek!» je vzklila Minka. Fežolček je nadaljeval: «Bil sem torej rešen. Pa zavoham sladke rožine in brž zlezem v ono presneto škaflo. No in ko se do siteda najem — skleps! — so zaprli škaflo.»

Brez besed

Danes je Berlin simbol nemške razdelitve in barometra za odnose med vzhodnim in zapadnim delom dežele in njunimi zavezniki. Na 894 kv. km živi okoli 3,3 milijona ljudi — 2,2 milijona v zapadnih sektorjih, ostalo na vzhodu. Uprava je razdeljena: vsak del mesta ima svoje varnostno, pošto, energetsko, centralno, vodovodno, tramvaj, toda po koncu blokade je prehod iz enega dela mesta v drugi del postal prost. Vrhovni samostojni pregled. Zapadni del mesta je politično vezan na Zapadno Nemčijo, z izjemo, da prebivalci nimajo vojaške obveznosti in ne volijo poslancev v zvezni parlament. Zemljepisno je od matične dežele oddaljen 130 km; vanj je moč priti ali po zraku (po treh zračnih koridorih), po cesti skozi tri dopustne prehode ali z železnico (8 potniških vlakov na dan) ali po vodnih kanalih. Prehod iz Vzhodne Nemčije v sovjetski sektor Berlina ali obratno je mogoče samo s propustnico ali z vizumom, če gre za tužca.

Vzrok sedanji živčni vojni okrog Berlina je namena sovjetske oblasti, da vsa pooblastila, ki jih ima v Berlinu, prepusti organom DR Nemčije, če bi Zapad v roku šestih mesecev ne pristal na to, da bi Berlin ostal demilitarizirano svobodno mesto z lastno upravo. To pomeni, da bo moral Zapad, če ne, da bi prišlo do ponovne blokade Berlina, ali sprejeti sovjetski predlog ali se pogajati z vzhodnonemškimi oblastmi.

V prvi fazi razprave je bilo mnogo nasprotujočih si izjav, da zapadne sile nimajo pravice ostati v Berlinu, ker so z vzpostavljanjem militarni v Zapadni Nemčiji kršile poudarjene sporazume, in ker je epu prenosu suverenosti na DR Nemčijo ves Berlin prešel pod njeno oblast; druga stran pa je zatrjevala, da ima pravico ostati v Berlinu, ker ga je dobila z dogovori, ki so bili podpisani pred potpisanim sporazumom.

„Zapadni zavezniki morajo iz Berlina“ — je zahteval 11. nov. podpredsednik vzhodnonemške vlade Hans Loh; — „oni niso izvedli uredbe o demokratizaciji, denacionalizaciji in demilitarizaciji Nemčije.“ „Zapadne sile nimajo nikakršne pravne osnove, da bi ostale v Berlinu“ — je potrdil tudi nek predstavniki sovjetskega poslanstva. „Če gospodje žele potovati v Berlin, morajo imeti dovoljenje vlade DR Nemčije“ — je dejal Walter Ulbricht 25. novembra v intervjuju za londonski „Daily Mail“, a isti večer je nek predstavniki sovjetskega poslanstva izjavil, da sprejeto pooblastilo na DR Nemčijo še ni dozorlo.

Z notami od 27. novembra 1. zapadnim silam je ZSSR odprla novo poglavje v živčni vojni. Zdi se, da so navadno nemški vzhodnem in zapadnem Berlinu bili enako presenečeni, ko so zvedeli, da so zapadne sile dobile šestmesečni rok za izpraznitve mesta. Na Vzhodu pa so se hitro znašli; pri tem ne gre za njihovo bodočnost, na Zapadu pa so priznali, da je ZSSR odšla korak dalje in zdi se, da ji to še ne zadošča. Zaključek Zapada se je gla-

Redko kdo bi v gornjem zaraslem starcu videl Gabina. Pripravi se na novo vlogo «Iščočarja» s Seine in si je pustil brado. Ob njem njegova žena

MLADINA - GLAVNI PROBLEM ZDA

«Zares strašno je, če človek sredi New Yorka, v samem sredi največjega mesta sveta sreča ljudi, ki imajo na razpolago najrazličnejše tehnike, da dosežejo civilizacijo, za katere pa vendarle moremo reči, da se jih civilizacija niti v duševnem niti v moralnem pogledu sploh ni dotaknila in jih zato moremo primerjati z najbolj primitivnimi divjaki najbolj divje brazilске džungle.»

S to žalostno ugotovitvijo se začel reportaž ameriškega novinarja Roberta Riceja, ki je bila objavljena v ameriškem listu «Argoments».

Rice je opisal svoje vtise potem, ko je šest dni prebil med mladimi masčevalci, to je eno najbolj organiziranih in najbolj borbenih mladinskih zvez na pol gangsterskih tulp New Yorka.

Problem mladinskega kriminala smo že obdelovali. Če se pa posamezni Američani s toliko vnuemo začudenja tega vprašanja lotevati, pomeni, da je izredno pereče in sam novinar Rice pravi, da je to trenutno najhujši socialni problem Amerike.

Pred meseci je vodja ameriške tajne policije FBI Edgar Hoover objavil statistiko, iz katere zremo, da se nikoli v ameriški zgodovini ni bil mladi

je bil marljiv in resen dijak, ki ni pripadal nobeni tvojni družini. Smolo pa je imel, da je nekoga dne stopil v lokal in tu baje sporič morda gledala mlada morilca. Ta je potegnil samokres in ga ustreli.

Ta dogodek je bil služil za spoved, za vojno med mladinskimi tolpami v Bronxu, kjer je bilo več oseb ranjenih in je policija morala uvesti nekakšno obsešno stanje. Na stotine policajev je neprestano krožilo po ulicah, dočim so emisijonarji napeli vse sile, da bi izposlovili vsaj enočasno premirje.

Mladenič, ki katerim je Rice prišel, mu niso mnogo pripovedovali, pa čeprav so vedeli, da je prišel k njim kot novinar. Niso mu pojasnili vzrokov vojne, ki se pogosto končajo s krvjo in žrtvami.

Rice pravi: «Vsi oni, ki so razgovorji v menoj komaj prenikali ušnice, kot bi govorili iz trebuha. Vsi so skušali govoriti čim bolj neprizadeti, da bi se na obrazu stalno odražal izraz človeka, ki je sramega sebe gotov. Vsi so se trudili hoditi z lenimi, dolgi mi koki in nihajoč v ramnih. Vsa izmed njih je bil več ali manj dober imitacija

(Nadaljevanje na 4. strani)

Goriško-beneški dnevnik

Izpred goriškega sodišča

Pogojna obsodba mladeniča za vlom v trgovino z železnino

Policija je prišla vlomilcu na sled s pomočjo mladeniča iz Štandreža

Včeraj zjutraj so na goriški sodniški obsodili pogojno brez vpisa v kazenski list na pet mesecev in 10 dni zapora ter na plačilo 4.000 lir kazni 23-letnega Sergia Fajta iz Ul. Mazzini 9 ter oprostil zaradi mladostnosti 18-letnega Julijana Brajnika iz Štandreža v Ul. sv. Mihaela 58.

Mladim levine v živalskem vrtu ni mraz
Marsikdo, ki je videl mlade levčke v živalskem vrtu na Andrejevem sejmu, je bil v skrbeh, če jih zebe pri tako nizki temperaturi kot je bila včeraj. Povedati jim moramo, naj bodo brez skrbi, ker se mladici pri materi prav dobro počutijo. Spijo vedno na tleh, zbudijo se samo takrat, kadar so lačni. Ponudi kletko pokrijejo z neprodušnim platom ter prižigajo električne peči. V toplem se mladici pa tudi rodijo prav gotovo dobro počutijo.

Nesreča delavke v podgorski tekstilni tovarni
Ob 20.15 so v bolnišnico Brigata Pavia pripeljali 47-letno tekstilno delavko Marijo Devetak iz Zdravščine, ki si je na delu v tekstilni tovarni v Podgori hudo poškodovala desno roko.

Predavanje in skioptične slike o francoskem ekspresionizmu
Danes zvečer ob 18.30 bo v dvorani Petrarca predavanje o francoskem ekspresionizmu, ki ga bo imel pod okriljem Ustanove za kulturne prireditve »Città di Gorizia« ravnatelj čedarskega arheološkega muzeja prof. Carlo Mutinelli. Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

Urnik trgovin na Miklavžev večer
Zveza trgovcev sporoča, da bodo trgovine danes 5. decembra na Miklavžev večer od 12.00 do 18.00 ur odprte.

Urnik mesne prihodnje dni
Mesnice bodo v soboto odprte od 7. ure do 12.30 in od 16. ure do 20. ure, v nedeljo od 7. do 11. ure, v ponedeljek na praznik brezmadežne pa bodo vse dan zaprte.

Pokrajinski kongres Zveze zadrug
Pokrajinska federacija Vredne zveze zadrug sporoča, da bo v nedeljo 7. decembra 1958 ob 9.30 v Gradski pokrajinski kongres s sledenjem dnevnim redom: otvoritev kongresa in imenovanje predsedstva, moralno in finančno poročilo, obnovitev odbora; imenovanje delegatov za 25. državni kongres, razno.

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Pogledal sem Petroviča, ki je povesil pogled in sramežljivo zardel.
»Kako je bilo, tovariš kapelnik?«
Petrovič izbrskal iz svežnja že malce orumenel dokument in mi ga pokazal. V njem sem bral, da mu vojaška komanda v Vipavi izreka priznanje in zahvalo za njegovo poštrevnost, ko je rešil vojaka JLA Milana Jovanovića sigurne smrti iz reke Vipave. Podpis, komandant, major ta in ta.
»Kako ste to naredili? Saj ste bili že v letih.«
»A sem še vedno dober plavalec. Šel sem ob Vipavi in videl, kako se vojak potapja. Plavalni ni znal in je zabredel v pregluboko vodo. Zmanjkalo mu je tal pod nogami in tolmun ga je potegnil na dno. Sezul sem čevlje in vrgl jopič s seboj. V reševanju imam že prakso. Paziti je treba, da se te potapljač ne oklene, sicer je po njem in tudi po tebi. Priplaval sem mu za hrbet, ga prijel za ušesi in se s sunkom pognal proti obrežju. Bil je krepak dvajdvajsetleten fant in sem se pošteno namučil, preden sem ga spravil iz vode. Prej nekdo sem pa rešil še tri druge ljudi: dva otroke, enega od devetih, drugega od enajstih let in mladeniča od sedemnajstih.«
»Vi ste zares fant od fante!«
Tovarišica Marija se posmeje in pravi:
»Res je treba znati in imeti korajžo. Ampak imeti je treba tudi priložnost!«

PO ČUDEŽNI VIPAVSKI DOLINI IN NA NANOS
VLADIMIR BARTOL
»Kaj zares?«
Pogledal sem Petroviča, ki je povesil pogled in sramežljivo zardel.
»Kako je bilo, tovariš kapelnik?«
Petrovič izbrskal iz svežnja že malce orumenel dokument in mi ga pokazal. V njem sem bral, da mu vojaška komanda v Vipavi izreka priznanje in zahvalo za njegovo poštrevnost, ko je rešil vojaka JLA Milana Jovanovića sigurne smrti iz reke Vipave. Podpis, komandant, major ta in ta.
»Kako ste to naredili? Saj ste bili že v letih.«
»A sem še vedno dober plavalec. Šel sem ob Vipavi in videl, kako se vojak potapja. Plavalni ni znal in je zabredel v pregluboko vodo. Zmanjkalo mu je tal pod nogami in tolmun ga je potegnil na dno. Sezul sem čevlje in vrgl jopič s seboj. V reševanju imam že prakso. Paziti je treba, da se te potapljač ne oklene, sicer je po njem in tudi po tebi. Priplaval sem mu za hrbet, ga prijel za ušesi in se s sunkom pognal proti obrežju. Bil je krepak dvajdvajsetleten fant in sem se pošteno namučil, preden sem ga spravil iz vode. Prej nekdo sem pa rešil še tri druge ljudi: dva otroke, enega od devetih, drugega od enajstih let in mladeniča od sedemnajstih.«
»Vi ste zares fant od fante!«
Tovarišica Marija se posmeje in pravi:
»Res je treba znati in imeti korajžo. Ampak imeti je treba tudi priložnost!«

10. decembra zapade veljavnost bencinskih nakazil

Automobiliste in motocikliste, ki so prejeli bencinske bone za november, opozarjamo na odločitev trgovske zbornice, da bodo izgubili vsako veljavno po 10. decembru, najsi bodo pri lastniku bonov ali shranjeni pri lastniku bencinske črpalke. Zaradi tega naj lastniki z nakazili napokajo bencin še pred 10. decembrom.

S kolesom v avtobus ATA

18-letnega jugoslovanskega državljanca Simna Pavšića iz Nove Gorice, ki je prišel v Gorico z obmnoje propustnico, je včeraj popoldne verjetno zmotil vrvež na Korzu Verdi, da se je zalezel s svojim dvokolesom v avtobus podjetja ATA. Pobitega Pavšića so prepeleli takoj v bolnišnico v Ulici Brigata Pavia, kjer so mu obvezali rane po zadnjih delih telesa.

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: »Ana iz Brooklina«, Gina Lollobrigida. Barvni film.
VERDI. Pričetek predstav ob 16. in 19.30 ur: »Bratje Karamazovi«. Igrajo Yul Brinner, Maria Schell in Claire Bloom. Barvni film. Mladostnim prepovedan.
VITTORIA. 17.00: »O-1317. kriminalistični oddelke, R. Pellegrini in M. Noel. Mladostnim prepovedan.
CENTRALE. 17.00: »Prekleti torpedni lovci«, T. Howard in J. Rice.
MODERNO. 17.00: »Rosemarie«, barvni film.

Mladina - glavni problem ZDA

(Nadaljevanje s 3. strani)

hollywoodskih filmskih igralcev-gangsterjev!

»Ker ta mladina nima druge vzgoje, se vzgaja edino v gledanju gangsterskih filmov in v prebijanju stripov in kriminalnih romanov.«

V dneh, ki jih je Rika prebil med temi mladeniči, je veliko zvedel, pa čeprav ni šel niti enkrat v njihovo akcijo. Zvedel je na pr., da se »vojne« med njimi napovedo kot prave vojne. Dogovorilo se je tudi, kje bo do pretepa prišlo. Zvedel je nadalje, da prinašajo na kraj pretepa nože, samokrese, boksarje dekleta, ki jih poljubi na ulici ne sme pregledovati. Zvedel je tudi, da pride od časa do časa do nenapovedane vpada na enoslovo ozemlje, tedaj plačajo račun mladinske plesne dvorane. Vsaka izmed teh tolp ima v nasprotju tolpah tudi svojo obveščevalno službo, kot ima obveščevalno službo tudi za borbo proti policiji. In, kar je najbolj žalostno, je to, da njihov cilj ni, da se toliko plesne dvorane, pač pa gimnazije, knjižnice in redki mladinski kulturni klubi.

Mir je bil torej sklenjen in do tedaj, ko je Rika v repertoar izšla, med omenjenimi tolpami ni prišlo do »vojne«. Toda v New Yorku je nad 150 potobnih tolp 150 divjih plemen, kot jih imenuje Rika, ki jih toliko civilizirana ameriška družba ni znala (ali hotela?) vzgojiti.

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

Čitajte in širite PRIMORSKI DNEVNIK

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Nedeljski nasprotnik Triestine

Neapeljska enajstotica v Trstu z najboljšo in borbeno postavo

Del Vecchio in Vinicio nevarni puščici za tržaško obrambo - Brugola dosegel sporazum z društvom in bo igral na krilu

Nogometaši Triestine nima nakupom Bernardinija, ki ga ne bi niti toliko stal, a Lauri je trmasto izbral Braziljanca Del Vecchia, ki bo v tandemu s sonarodnjakom Vinicio glavna puščica napada plavil.

Amadei še ni hotel dokončno določiti imena igralcev, ki bi odstopali v Trst, ker je hotel se opazovati druge igralce med tekmo rezerv Neapla in Lazio. Toda Lauri je bil gluh za ta predlog in Amadei ni preostalo drugega kot ubogati. Zamujenega pa še ni ničesar, ker bo lahko v Trst vseeno pripeljal kakšnega igralca z rezerve, ki se bo izkazal vrednega, da igra v prvem moštvu. Zaenkrat je moral odpeljati s seboj Bugattija, Comaschia, Greca, Morina, Costantina, Fosta, Del Vecchia, Giacoma, Vinicio, Pesalo in Brugola. To je verjetno postava, ki bo nastopila v nedeljo proti Triestini. Zanimivo je, da so v postavo vključili tudi Brugola, ki je bil v sporu z društvom. Toda Lauri se je ponovno vmešal in tako bo Brugola nadomestil Vitalija, ki je zadnje čase precej razočaral, zaradi česar so ga celo kaznovali s 50.000 lirami globe.

Kakor se vidi bo v Trst prišla bojevit ekipa, ki bo hotele dobiti čim več točk na vsaj neodločen izid. In v Trstu je bila enajstotica Neapla vedno nevarna nasprotnica domačinov.

OD 9. DO 15. DECEMBRA V Milanu skupni trening vojaške reprezentance

RIM, 4. — Tekmovi urad ministarstva obrambe javlja, da bo vojaška reprezentanca imela ob prekinitvi nogometnega prvenstva zaradi mednarodne tekme Italija-ČSR skupni trening. Ta bo trajal od 9. do 15. decembra. Reprezentanca bo imela 10 t. m. trening tekmo v Seregno s tamkajšnjo enajstotico.

Po mnenju revije »Ring Magazine«

Med najboljšimi boksarji je le malo Italijanov

Duilio Loi šele na četrtem mestu v lahki kategoriji

Težka kat. — prvak Floyd Patterson; 1. Ingemar Johansson (Šv.); 2. Nino Valdes (Kub.); 3. Zora Polley (4. Willie Pastrano; 5. Eddie Machen; 6. Archie Moore; 7. Brian London (VB); 8. Henry Cooper (VB); 9. Sonny Liston; 10. Pat Macmurtrei.

Srednje teška kat. — prvak Archie Moore; 1. Tony Anthony; 2. Harold Johnson; 3. Yvon Durelle (Kanada); 4. Erich Schoppner (Nem.); 5. Mike Holt (Juž. Afr.); 6. Sonny Ray; 7. Yolande Pompey; 8. Jesse Bowdry; 9. Willi Hoepner (Nem.); 10. Johnny Halafifi (Polinezija).

Srednja kat. — prvak Sugar Ray Robinson; 1. Carmen Sapio; 2. Gene Fulmer; 3. Spiller Welch; 4. Holly Mims; 5. Joey Giardello; 6. Gustav Scholz (Nem.); 7. Joey Giambra; 8. Charles Humez (Fr.); 9. Tiger Jones; 10. Gene Armstrong.

Srednje lahka kat. — prvak Perez (Arg.); 1. Don Jordan; 2. Sugar Hart; 3. Isaac Logart (Kuba); 4. Gaspar Ortega (Meh.); 5. Ralph Dupas; 6. Del Flanagan; 7. Vince Martinez; 8. Gil Turner; 9. Gerald Gray; 10. Mickey Crawford.

Lahka kat. — prvak Joe Brown; 1. Kenny Lane; 2. Carlos Ortiz; 3. Duilio Loi (It.); 4. Johnny Bussio; 5. Dave Charnley (VB); 6. Paolo Rossi; 7. Willie Towell (Juž. Afr.); 8. Paul Armstead; 9. Benny Scanlon; 10. Len Matthews.

Peresna kat. — prvak Hogan Kid Bassey (Nigerija); 1. Davey Moore; 2. Paul Jorgensen; 3. Flash Elorde (Fil.); 4. Graciano Lamperli (Fr.); 5. Manuel Armenteros (Kuba); 6. Chestnut; 7. Ricardo Gonzales (Arg.); 8. Sergio Caprari (It.); 9. Ricardo Moreno (Meh.); 10. Cherif Hamia.

Petelinja kat. — prvak Al-Phonse Halimi (Fr.); 1. Piero Rollo (It.); 2. Leo Espinosa (Fil.); 3. Mario D'Agata (It.); 4. Manuel Armenteros (Kuba); 5. Jose Toluco Lopez (Meh.); 6. Joe Becerra (Meh.); 7. Horace Monroe; 8. Kiyoshi Miura (Jap.); 9. Al Asuncion (Fil.); 10. Roberto Castro (Arg.).

Musja kat. — prvak Pascual Perez (Arg.); 1. Leon Ariza (Ven.); 2. Eoung Martin (Sp.); 3. Pone Kingpet (Tajland); 4. Dommy Ursua (Fil.); 5. Sadao Yaota (Jap.); 6. Mario Deleon (Meh.); 7. Ramon Calatayud (Ven.); 8. Carlos Miralza (Arg.); 9. Mimin Ben Ali (Sp.); 10. Salvatore Burini (It.).

OD 5. DO 7. T. M. V RIMU Dva dni skupnega treninga za najboljšo vaterpoliste

RIM, 4. — Od 5. do 7. decembra bo v bazenu For Italia skupni trening za vaterpoliste, ki bi prišli v pošto

Priprave Triestine za nedeljsko tekmo

Zadovoljiva igra vseh igralcev posebno pa napadalne petorice

Trening tekma se je zaključila s 4:1 - Bresolin je zabil 2 gola, Masci in Tortul pa po enega

Kljub mrazu so se igralci Triestine zbrali včeraj na stadionu za medtedenski trening. Prisotni so bili vsi titulari in tudi mladinci. Le Brach je počival in je z roba igralca prisostvoval treningu tekmi. Trener Olivieri je iz titularcev v mladince sestavil dve ekipi z Bandinijem in Rumichem v vrstah.

V Bandinijevi ekipi, ki je igrala v rdeči majici, so bili: Carpinetti, Lipot, Tulissi, Bizi, Degrassi, Tortul, Szoke, Masci, Bresolin in Santelli, to je celotna napadalna vrsta prvega moštva.

Z Rumichem pa so igrali Brunazzi, Lenarduzzi, Gallinotti, Bernardin, Pellegrini, Rimbaldo, De Rossi, Verbacini in Forti. Slednji so bili v plavilnih trenirkih.

Tekma je trajala en sam polčas, a ta je bil precej dolg podlugo uro. Zaključila pa se je s 4 goli proti enemu v korist rdečih. Gole so zabil Bresolin (2), Tortul in Masci po enega za rdečo in Forti za plavo. Igra je bila prijetna in hitra. Posebno so se izkazali Santelli, ki je večkrat krasno in močno streljal v vrata, ter je tudi večkrat ušel Brunazziju, ki je igral pri nasprotnem moštvu. Tu di Bresolin je zadovoljil, kar se lahko reče tudi o Masciju, ki je imel pred seboj kot di reknega nasprotnika nič manj kot Bernardina.

Prvi gol je zabil ekipa plavih s Fortijem, ki se je znašel sam pred Bandinijem. Sledil je oster in natančen strel in Bandini je moral kloniti. Izenačenje je pa prišlo 10 minut kasneje, ko je Bresolin poslal zogo. Rumichevo mrežo. Niti minuto kasneje pa je Masci povedel rdečo v vodstvo. Pol ure je nato trajala igra brez posebnih omemb in vrednih akcij. Tedaj pa je Tortul povečal število golov na 3 in končno je še Bresolin zaključil serijo golov. Szoke je po polurnem igranju zapustil igrišče.

Ni se znana postava, ki je bo Olivieri postavil proti moštvu Neapla. Trener si je pridržal pravico, da se s svojimi po današnjem kratkem treninhu, ki bo na stadionu pri Sv. Soboti.

Mladinsko nogomet. prvenstvo V četrtak 11. t.m. Venezia - Triestina

MILAN, 4. — V sredo 10. in v četrtak 11. t. m. bodo odigrani šestko mladinskega nogometnega prvenstva. Seznam tekem, ki se bodo začele ob 14.30, je sledeč:

Sreda 10. decembra:
Skupina A: Juventus - Casale; Novara - Talmone Torino; Sanremese - Pro Vercelli.
Skupina B: Brescia - Legnano; Inter - Como; Lecco - Como; Pro Patria - Atalanta; Varese - Simmenthal Monza.

Skupina C: Lanerossi Vicenza - Fordenone.
Skupina D: Anconitana-Oro Mantova - Bologna - Cremonese; Reggina - Spal; Sarom Ravenna - Parma; Zenit Modena - Forli.

Skupina E: Livorno - Fiorentina; Prato - Spezia; Siena - Pisa; Pavia - Genova.
Skupina F: Arezzo - Roma; Fedit - Napoli; Lazio - Salernitana.

Skupina G: Barietta - Aquila; Chieti - Bari; Sambenedettese - Lecce; Taranto - Pescara; Pavia - Foggia in Ince dit.

Skupina H: Catania - Reggina; Marsala - Cosenza; Palermo - Trapani.
Cetrek 11. decembra:
Skupina A: Biellese - Alessandria; Vigevano - Piacenza. Skupina C: Padova - Marzotto; Venezia - Triestina; Verona - Messina.

Skupina E: Sampdoria - Lucchese.
Skupina F: Cirio - Casertana.
Skupina H: Messina - Siracusa.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

Kino na Občinih

predvaja danes 5. t. m. z začetkom ob 18. uri ENIC film:

»Charlotte fantazije«

(Fantasie di Charlot)

»Charlotte fantazije«

om spadajoči metulj, na zunaj dokaj neznatnejša Drymonia Vittata, o kateri citirja Hafner naslednje poročilo iz »Berliner Entomologische Zeitschrift« (metulja je odkril berlinski entomolog Streckfuss): »Ta nova vrsta je bila najdena 22. maja 1890 na južnem Kranskem globoko v Vipavski dolini približno 65 metrov nad Jadranskim morjem, za en sam priimek (samec).«

Pozneje je dunajski entomolog Hilt našel še en lep primerik in sicer 10. julija 1907 pri Fužinah nad Ajdovščino. (Zdaj se nahaja ta primerik v Dunajskem dvornem muzeju). (Hafner).

No, niti prvi niti drugi metulj nista več take redkosti, saj sta bila najdena pozneje tudi v Dalmaciji, Makedoniji, Črni gori itd. Vendar ostane Vipavska dolina kot njuno prvo najdišče, tisto pa, kar entomologa še bolj zanima, so značilne rase in forme že znanih vrst, posebnosti, ki jih je v Vipavski dolini in na bližnjem Nanosu posebno veliko in na katerih raziskovanje in lov sva se bila z Borutom namenila.

O ČUDNI POŠASTI MOLAVERJU

Medtem se je bil vrnil Borut z metuljevega lova in prinesel s seboj še kar lep plen, vsem nekaj znanih vipavskih form velikih črničkov — Satyrusov, ki so, kot smo pozneje ugotovili, na las podobni neki azijski vrsti.

Ko sem končal s svojo razlago, je Petrovič spodbudno pogledal gospodinjico in dejal:
»Toda kaj takega kot je videla tovarišica Marija, vidva gotovo še nista videla. Povejte jima o tisti čudni strupeni pošasti ... kako ji je ime?«
Tovarišica Marija odvrne:
»Molaver ali tudi molavav, tako mu pravijo pri nas v Kobjiglavu. Malo ljudi je videlo to žival, med temi je bil tudi moj tata, ki nam je še otrokom pripovedoval o njej. Tudi on je že slišal o njej, preden jo je sam videl. Znanje o tej čudni živali gre iz roda v rod, od očeta na vnuka.«
»No, zdaj pa povejte, kako ste se srečali z molavavjem,« je dejal Petrovič.

(Nadaljevanje sledi)